



HORIZONTAL FACILITY FOR WESTERN BALKANS AND TURKEY

Prevenција i borba protiv trgovine ljudima u Srbiji

Konkretne preporuke za akcije i mere koje treba da preduzmu sindikati

Autorke: Klara Skrivankova i Tamara Vukasović

– preporuke su deo Izveštaja o trgovini ljudima u svrhu radne eksploatacije u Srbiji –

(Ovaj deo se uglavnom zasniva na preporukama koje su sadržane u Međunarodnoj publikaciji za borbu protiv ropstva Međunarodnog kongresa sindikata *Nikada nemojte raditi sami – Nevladine organizacije i sindikati udružuju snage u borbi protiv prinudnog rada i trgovine u Evropi!*)

Sindikati će verovatno naići na situacije trgovine ljudima na radnim mestima ili situacije koje ukazuju na opasnost od eksploatacije, uključujući i prisilni rad i trgovinu određenom grupom radnika. S obzirom na njihovu strukturu, sindikati su u dobroj poziciji da se uključe u aktivnosti koje se odnose na uzroke i borbu protiv trgovine ljudima.

Sindikati prate kako se u praksi poštuju odredbe zakona o radu i oni su partneri u pregovorima sa poslodavcima i vladama. Oni takođe imaju ulogu i na političkoj sceni kroz zalaganje za pitanja koja su značajna za mere suzbijanja trgovine ljudima, kao što su socijalno-ekonomske politike, regulisanje tržišta rada, realizacija i sprovođenje. Sindikati su u stanju da ostvare visok nivo rezultata, jer predstavljaju grupe radnika – te stoga pojedini radnici dobijaju veći glas. Osim toga, poznato je da su organizovani radnici u sindikatima izloženi manjem riziku od trgovine i prinudnog rada.

Budući da borba protiv trgovine ljudima još uvek predstavlja novu oblast delovanja za sindikate i oblast u kojoj je stručnost još uvek u razvoju, primeri sindikalnog angažovanja i partnerstva su sve brojniji. Na primer, sindikati² i NVO ASTRA radili su zajedno na slučajevima eksploatacije srpskih radnika u Sočiju. Saradnja je uključivala razmenu informacija između radnika, sindikata, ASTRA i institucija, povezivanje radnika sa sindikatima u zemlji njihovog trenutnog boravka, pružanje informacija/saveta i pomoći radnicima pri njihovom povratku u Srbiju i pozivanje institucija da reaguju i pomognu radnicima dok se nalaze u Sočiju, ali i nakon njihovog povratka.

Saradnja je nastavljena i dalje na sprečavanju situacija trgovine ljudima kroz informisanje radnika o pravnoj osnovi rada i boravka u zemljama njihovog odredišta. Važno je da sindikati prepoznaju potrebu da se uključe i dopru do posebno ugroženih grupa radnika, kao što su radnici migranti. Prepoznato je da vođenje kampanja za podizanje standarda i poboljšanje uslova rada na radnom mestu za najugroženije radnike (kao što su ugroženi radnici migranti bez dokumenata), deluje na poboljšanje standarda i plata u brojnim granama privrede i koristi svim radnicima.

Da bi se povećali kapaciteti sindikata u oblasti borbe protiv trgovine ljudima, sindikati u Srbiji trebalo bi da:

- ✓ Promovišu ratifikaciju i efikasnu primenu konvencija MOR 29 i 105, 81 i 129, 181, 97 i 143 i 2014 Protokol o prisilnom radu;
- ✓ Podignu svest o prisilnom radu i trgovini ljudima među članovima i zvaničnicima sindikata;
- ✓ Rešavaju slučajeve prisilnog rada i trgovine ljudima kroz bipartitne i tripartitne pregovore i sporazume;
- ✓ Razvijaju politiku za borbu protiv prinudnog rada i trgovine ljudima;

1 http://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/Forced_labour_EN_FINAL.pdf

2 Naročito Sindikat GS GIGMDIPP NEZAVISNOST

Horizontal Facility for Western Balkans and Turkey

Funded
by the European Union
and the Council of Europe



Implemented
by the Council of Europe

<http://horizontal-facility-eu.coe.int>

- ✓ Prate rad agencija za zapošljavanje, kao i rad kompanija, uključujući njihove lance snabdevanja (dobavljače) u cilju otkrivanja i suzbijanja praksi prisilnog rada i trgovine ljudima;
- ✓ Identifikuju, dokumentuju i javno izveštavaju o slučajevima trgovine ljudima, prisilnog rada i radne eksploatacije;
- ✓ Razvijaju bilateralne, sektorske ili regionalne sporazume o sindikalnoj saradnji sa sindikatima u najčešćim zemljama destinacija za srpske radnike i zemljama porekla radnika migranata u Srbiji;
- ✓ Razvijaju strateška partnerstva sa organizacijama civilnog društva;
- ✓ Sarađuju sa inspeksijskim službama, policijom i drugim relevantnim nacionalnim, regionalnim ili međunarodnim organima i međuagencijskim radnim grupama;
- ✓ Obraćaju se i nude direktnu podršku neregistrovanim i nezaštićenim radnicima, kao i ugroženim radnicima migrantima, kako bi se rešili njihova specifična situacija i potrebe, uključujući i njihovu integraciju u sindikalne ogranke;
- ✓ Uvere se u to da se odgovarajuća pažnja posvećuje svim aspektima ispoljavanja rasizma i diskriminacije, uključujući posebno njihovu rodnu dimenziju, budući da su žene i devojke posebno ugrožene;
- ✓ Ciljano biraju sektore u kojima se najčešće dešava prisilni rad i trgovina ljudima, kao što su građevinarstvo, poljoprivreda, manufaktura i tekstilna proizvodnja i ugostiteljstvo.

Kancelarija Saveta Evrope u Beogradu  <http://www.coe.int/belgrade/>
 Španskih boraca 3  horizontal.facility@coe.int
 11000 Beograd, Srbija  [jp.horizontal.facility](https://www.facebook.com/jp.horizontal.facility)
 Tel: +381 11 71 555 00  [@CoE_EU_HF](https://twitter.com/CoE_EU_HF)

Savet Evrope je vodeća organizacija za ljudska prava na kontinentu. Ima 47 država članica od kojih su 28 članice Evropske unije. Sve zemlje članice Saveta Evrope potpisale su Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sačinjenu u cilju zaštite ljudskih prava, demokratije i vladavine prava. Evropski sud za ljudska prava vrši nadzor nad primenom Konvencije u državama članicama.

Evropska unija je jedinstveno ekonomsko i političko partnerstvo 28 demokratskih evropskih zemalja. Njeni ciljevi su da za svojih 500 miliona građana obezbedi mir, prosperitet i slobodu u jednom pravičnijem i bezbednijem svetu. Kako bi se ovi ciljevi ostvarili, države članice Evropske unije ustanovile su tela koja rukovode Evropskom unijom i usvajaju zakonsku regulativu. Glavna tela su: Evropski parlament (koji zastupa građane Evrope), Savet Evropske unije (koji predstavlja vlade država članica) i Evropska komisija (koja zastupa zajedničke interese Evropske unije).

www.coe.int

<http://europa.eu>

Horizontal Facility for Western Balkans and Turkey

Funded
by the European Union
and the Council of Europe



Implemented
by the Council of Europe

<http://horizontal-facility-eu.coe.int>